

Briuselis, 2020 12 15  
COM(2020) 801 final

2020/0355 (NLE)

Pasiūlymas

## **TARYBOS SPRENDIMAS**

**dėl vykdomosios institucijos sprendimo dėl patikslinimų, kuriais atsižvelgiama į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių, metodikos pasiūlymo pateikimo Europos Sąjungos vardu rengiantis Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos vykdomosios institucijos 41-ajai sesijai ir dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi šioje sesijoje**

## **AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS**

### **1. PASIŪLYMO DALYKAS**

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas yra susijęs su vykdomosios institucijos sprendimo dėl Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (toliau – Oro teršalų konvencija) Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (toliau – Geteborgo protokolas) su pakeitimais, padarytais 2012 m., II priedo 2–6 lentelių patikslinimo metodikos, leidžiančios atsižvelgti į pasikeitusią Europos Sąjungos narių skaičių, pateikimu Europos Sąjungos vardu. Pasiūlymas dėl vykdomosios institucijos sprendimo būtų pateiktas rengiantis Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos 41-ajai sesijai.

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas taip pat apima Europos Sąjungos derybinę poziciją dėl vykdomosios institucijos sprendimo, jei kitos Šalys pateiktų pastabų dėl ES pasiūlymo.

### **2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS**

#### **2.1. Oro teršalų konvencija ir Geteborgo protokolas (su pakeitimais, padarytais 2012 m.)**

1979 m. priimta Oro teršalų konvencija yra pažangiausias regioninis aplinkos apsaugos susitarimas, pagal kurį sprendžiami oro kokybės ir oro taršos klausimai.

Pagal Oro teršalų konvenciją dėl pirminio Geteborgo protokolo buvo susitarta 1999 m. lapkričio mėn. 2012 m. Geteborgo protokolas buvo iš dalies pakeistas. Iš dalies pakeista redakcija įsigaliojo 2019 m. spalio 7 d. Iš dalies pakeistu protokolu buvo grindžiami 2020–2029 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimai pagal Direktyvą (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria panaikinta Direktyva 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų.

Europos Sąjunga yra Oro teršalų konvencijos<sup>1</sup> ir 2012 m. iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo<sup>2</sup> Šalis. Visos valstybės narės yra Oro teršalų konvencijos Šalys; 21 valstybė narė yra pirminio Geteborgo protokolo Šalis<sup>3</sup>; o Geteborgo protokolo 2012 m. pakeitimą<sup>4</sup> kol kas priėmė 17 valstybių narių.

#### **2.2. Oro teršalų konvencijos vykdomoji institucija**

Vykdomoji institucija yra Oro teršalų konvenciją administruojantis organas, kurį sudaro konvencijos Šalių atstovai. Pagal Oro teršalų konvencijos 10 straipsnį vykdomoji institucija stebi, kaip įgyvendinama ir plėtojama Oro teršalų konvencija ir jos protokolai.

---

<sup>1</sup> 81/462/EEB: 1981 m. birželio 11 d. Tarybos sprendimas dėl Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos sudarymo, OL L 171, 1981 6 27, p. 11–24.

<sup>2</sup> 2003/507/EB: 2003 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos prisijungimo prie 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų Konvencijos Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo, OL L 179, 2003 7 17, p. 0001–0002; 2017 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/1757 dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1999 m. Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo pakeitimo priėmimo Europos Sąjungos vardu, OL L 248, 2017 9 27, p. 3–75.

<sup>3</sup> Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Ispanija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija ir Vokietija (2020 m. spalio 1 d. duomenys apie ratifikavimo procedūrą baigusias šalis).

<sup>4</sup> Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Ispanija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Suomija, Švedija ir Vokietija (2020 m. spalio 1 d. duomenys apie ratifikavimo procedūrą baigusias šalis).

Vykdomoji institucija siekia savo sprendimus priimti bendru sutarimu<sup>5</sup>.

### **2.3. Numatomas vykdomosios institucijos aktas**

Europos Sąjunga ir jos valstybės narės turėtų pateikti pasiūlymą dėl vykdomosios institucijos sprendimo, kuriuo nustatoma Geteborgo protokolo (su pakeitimais, padarytais 2012 m.) II priedo 2–6 lentelių patikslinimo metodika, leidžianti atsižvelgti į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – užtikrinti, kad atitikties peržiūros pagal iš dalies pakeistą protokolą būtų atliekamos remiantis teisingais Europos Sąjungos duomenimis. II priedo 2–6 lentelėse išvardyti 2005 m. valstybių narių nacionaliniai išmetamųjų teršalų kiekiai (bazinis lygis) ir nacionaliniai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimai nuo 2020 m. ir vėliau pagal atskirus teršalus (sieros dioksido, azoto oksido, amoniako, lakiųjų organinių junginių ir smulkių kietųjų dalelių). Į visas lenteles taip pat įtraukta eilutė, kurioje nurodytas bendras ES kiekis (ES valstybių narių 2005 m. išmesto teršalų kiekio kilotonomis suma ir ES valstybių narių teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų suma, išreikšta bendru procentiniu pokyčiu, palyginti su ES valstybių narių bazinių verčių suma). Šiuo metu ES vertė šiose lentelėse yra ES 27 (2013 m.) verčių suma, atspindinti Europos Sąjungos sudėtį 2012 m., kai buvo iš dalies keičiamas protokolas. Todėl II priedą reikia pataisyti.

Dabartinėse taisyklėse dar nenustatyta šio konkretaus techninio patikslinimo atvejo metodika, kaip savo 36-ojoje sesijoje padarė išvadą vykdomoji institucija. Panašus vykdomosios institucijos sprendimas dėl galimybės patikslinti Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų kiekio viršutines ribas pradiniam Geteborgo protokole buvo priimtas 2017 m.<sup>6</sup>, atsižvelgiant į vykdomosios institucijos 36-ojoje sesijoje pateiktą Europos Sąjungos pasiūlymą. Kadangi iš dalies pakeistas Geteborgo protokolas tuo metu dar nebuvo įsigaliojęs, jis nebuvo įtrauktas į 2017 m. vykdomosios institucijos sprendimą.

Pageidautina, kad vykdomosios institucijos sprendimas dėl Europos Sąjungos verčių, pateiktų iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo II priedo 2–6 lentelėse, pritaikymo metodikos būtų priimtas 2021 m. gegužės mėn. preliminarioje papildomoje vykdomosios institucijos sesijoje ir ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio mėn. vykdomosios institucijos sesijoje, kad prašymą dėl lentelių patikslinimo būtų galima pateikti prieš pradedant pirmąją 2020 m. duomenų atitikties peržiūrą (ją tikimasi atlikti 2022 m. II ketvirtį).

Numatomas aktas bus taikomas nuo vykdomosios institucijos sprendimo priėmimo dienos. Priėmus numatomą aktą, Europos Sąjunga galės pateikti techninius atnaujinimus, kurių reikia, kad būtų atsižvelgta į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių. Pačius patikslinimus, kuriais siekiama atsižvelgti į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių, Oro teršalų konvencijos sekretariatui Europos Sąjungos vardu pateiks Komisija.

### **3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU**

Europos Sąjunga turėtų pateikti pasiūlymą dėl Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos sprendimo (žr. pasiūlymo projektą I priede).

Šio pasiūlymo tikslas – patvirtinti metodiką, pagal kurią būtų galima techniškai patikslinti iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo II priedo 2–6 lentelėse nurodytas Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų kiekio bazines vertes ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo

<sup>5</sup> Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos vykdomosios institucijos sesijų darbo tvarkos taisyklių, patvirtintų Sprendimu 2010/19 ir iš dalies pakeistų Sprendimu 2013/1, 29 taisyklė.

<sup>6</sup> Vykdomosios institucijos sprendimas 2017/3, [https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB\\_Decisions\\_2017\\_3-E.pdf](https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB_Decisions_2017_3-E.pdf)

įsipareigojimus, siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjungos vertės šiose lentelėse teisingai atspindėtų jos valstybių narių išmetamųjų teršalų kiekio bazinių verčių ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų sumą pasikeitus Europos Sąjungos sudėčiai. Galimybė patikslinti šias lenteles atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, susijusias su Europos Sąjungos sudėties pokyčiais, yra būtina siekiant atlikti tinkamą Europos Sąjungos įsipareigojimų pagal iš dalies pakeistą Geteborgo protokolą laikymosi peržiūrą.

Jei kitos Šalys pasiūlytų siūlomo vykdomosios institucijos sprendimo redakcinių pakeitimų, kuriais būtų galima pasiekti tuos pačius tikslus, kurių siekiama Europos Sąjungos pasiūlymu, Europos Sąjunga iš principo galėtų tokiems pasiūlymams pritarti.

Pasiūlymams patikslinti valstybių narių išmetamųjų teršalų kiekio nacionalines ribas arba nacionalinius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimus (politinis poveikis) nebus pritarta, tačiau bus pasiūlyta dėl tokių pakeitimų diskutuoti atskirai, visų pirma per šiuo metu vykstančią iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo peržiūrą.

#### **4. TEISINIS PAGRINDAS**

##### **4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas**

###### *4.1.1. Principai*

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“<sup>7</sup>.

###### *4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

Vykdomoji institucija yra įsteigta susitarimu, būtent Oro teršalų konvencija.

Aktas, kurį vykdomoji institucija raginama priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo 13 straipsnio 5 dalimi.

Numatomu aktu Oro teršalų konvencijos ar Geteborgo protokolo institutinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

##### **4.2. Materialinis teisinis pagrindas**

###### *4.2.1. Principai*

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Europos Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kitas tikslas yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas

---

<sup>7</sup> 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

#### *4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinka.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

#### **4.3. Išvada**

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

### **5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS**

Nėra duomenų

Pasiūlymas

**TARYBOS SPRENDIMAS**

**dėl vykdomosios institucijos sprendimo dėl patikslinimų, kuriais atsižvelgiama į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių, metodikos pasiūlymo pateikimo Europos Sąjungos vardu rengiantis Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos vykdomosios institucijos 41-ajai sesijai ir dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi šioje sesijoje**

**EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,**

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga Tarybos sprendimu (ES) 2017/1757 sudarė Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (toliau – Oro teršalų konvencija) Protokolą dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (2012 m. priimtą iš dalies pakeistą redakciją) (toliau – iš dalies pakeistas Geteborgo protokolas), ir jis įsigaliojo 2019 m. spalio 7 d.;
- (2) pagal Oro teršalų konvencijos 10 straipsnį vykdomoji institucija stebi, kaip įgyvendinama ir plėtojama Oro teršalų konvencija ir jos protokolai, ir gali priimti sprendimus, kuriais būtų paaiškintas šių protokolų įgyvendinimas;
- (3) 36-ojoje Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos sesijoje konvencijos Šalys paragino Europos Sąjungą ir jos valstybes nares pasiūlyti pradinio Geteborgo protokolo (redakcija, priimta 1999 m.) II priedo 1 lentelėje nurodytų Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų kiekio viršutinių ribų patikslinimo metodiką, kuria būtų galima atsižvelgti į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių;
- (4) 37-ojoje Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos sesijoje buvo priimtas Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vėliau pasiūlytas sprendimas<sup>8</sup>;
- (5) iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo II priedo 2–6 lentelėse pateiktų Europos Sąjungos verčių patikslinimo metodika, leidžianti atsižvelgti į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių, reikalinga tam, kad peržiūrint, kaip Europos Sąjunga laikosi įsipareigojimų pagal iš dalies pakeistą Geteborgo protokolą, būtų tinkamai atsižvelgta į pasikeitusį Europos Sąjungos narių skaičių. Tai nėra susiję su jokiais tose pačiose lentelėse nurodytų nacionalinių išmetamųjų teršalų kiekio ribų arba nacionalinių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų patikslinimais;
- (6) vykdomajai institucijai patvirtinus patikslinimo metodiką, Komisija Europos Sąjungos vardu turėtų Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos vykdomajam sekretoriui pateikti taikant tą metodiką atliktus patikslinimus, būtinus kad būtų atsižvelgta į

<sup>8</sup> Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos sprendimas 2017/3, [https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB\\_Decisions\\_2017\\_3-E.pdf](https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB_Decisions_2017_3-E.pdf)

Europos Sąjungos narių skaičiaus pasikeitimus, įvykusius nuo iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo priėmimo, ir analogiškai pateikti visus reikiamus patikslinimus, jei Europos Sąjungos sudėtis pasikeistų ateityje;

- (7) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi vykdomojoje institucijoje, nes vykdomosios institucijos sprendimas Europos Sąjungai bus privalomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

#### *1 straipsnis*

1. Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos 41-ojoje sesijoje Europos Sąjunga siekia šio tikslo: nustatyti metodiką, leidžiančią patikslinti iš dalies pakeisto Geteborgo protokolo II priedo 2–6 lentelėse nurodytas Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų kiekio bazines vertes ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimus, siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjungos vertės šiose lentelėse būtų galima patikslinti taip, kad, pasikeitus Europos Sąjungos narių skaičiui, jos teisingai atspindėtų bendras valstybių narių išmetamųjų teršalų kiekio bazinių verčių ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų verčių sumas.

2. Atsižvelgdama į Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos 41-ąją sesiją ir siekdama 1 dalyje nustatyto tikslo, Europos Sąjunga pateikia prie šio sprendimo pridedamą pasiūlymą dėl reikiamos patikslinimo metodikos.

3. Komisija Europos Sąjungos vardu pateiks šį pasiūlymą Konvencijos sekretoriatui.

#### *2 straipsnis*

Europos Sąjunga gali pritarti kitų konvencijos Šalių pasiūlytiems pakeitimams, jei jais padedama siekti 1 straipsnyje išvardytų Europos Sąjungos tikslų.

#### *3 straipsnis*

Atsižvelgdami į Oro teršalų konvencijos vykdomosios institucijos 41-osios sesijos eigą, Europos Sąjungos atstovai, pasikonsultavę su valstybėmis narėmis, gali be papildomo Tarybos sprendimo vietoje surengtuose koordinavimo posėdžiuose susitarti dėl 1 ir 2 straipsniuose nurodytos pozicijos koregavimo.

#### *4 straipsnis*

Kai Oro teršalų konvencijos vykdomoji institucija patvirtina metodiką, leidžiančią atlikti šiuos patikslinimus, Komisija Europos Sąjungos vardu pateikia būtinus patikslinimus, atliktus taikant tą metodiką.

#### *5 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu  
Pirmininkas*